

informat^{or}

gorenje
gorenje
gorenje
gorenje
gorenje

List za obveščanje delavcev velenjskega dela SOZD Gorenje—Št.36.—Leto XVI.—Titovo Velenje, 23.10.1981

OB 6. RAZSTAVI RAZVOJNIH DOSEŽKOV

Šesti hišni sejem odpiramo v prepričanju, da bomo na jasen, razumljiv in dojemljiv način predstavili naša proizvodna in programska hotenja. V času izredno težkih pogojev gospodarjenja je tembolj pomembno, da si vsi, ki nastopamo v verigi medsebojne povezanosti, pogledamo iz oči v oči in strnemo skupna prizadevanja za nadaljnjo skupno pot. Iz leta v leto pridobiva naša manifestacija vse večji pomen, ponazarja vse tesnejšo medsebojno povezanost in soodvisnost, zaokrožuje celovito tržno ponudbo, kar vse hkrati združuje Gorenje v celoto.

Sestavljena organizacija združenega dela Gorenje zaposluje danes 16.500 delavcev v 14 delovnih organizacijah in 43 temeljnih organizacijah, v 15 predstavništvih, 33 trgovinah, 79 servisnih centrih in izpostavah v Jugoslaviji. V svetu imamo 5 predstavništev, 8 poslovnih enot kot podjetja v tujini, 5 servisnih centrov in 400 pogodbenih servisnih delavnic. Lani smo na tuja tržišča — večinoma na konvertibilni trg — prodali več kot tretjino proizvodnje in še bolj utrdili ugled pomembnih jugoslovanskih izvoznikov. V reprodukcijski celoti se povezujemo z več kot 250 organizacijami združenega dela. V dosedanjem obstoju je proizvedenih okrog 29 milijonov proizvodov, od katerih smo jih prodali na tuja tržišča 9 milijonov.

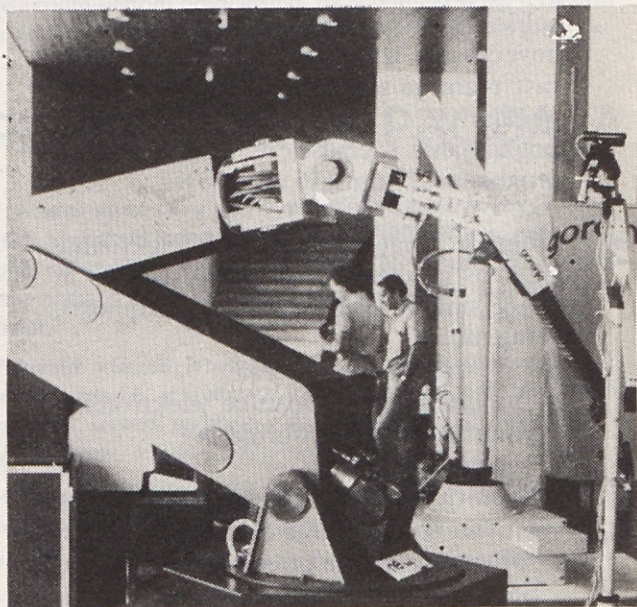
Proizvodnjo imamo locirano takorekoč povsod po državi. Naš skupni cilj je tudi v tem, da bi imeli v vsaki republiki po eno organizacijo združenega dela in že doslej se je Gorenje močno vključevalo v razvijanje manj razvitih in obmejnih področij v SFRJ. Dovolj je, če se spomnimo, v kako nezavidljivem položaju so bile nekatere članice sozda v času združitve z Gorenjem, in če pogledamo, kakšno je danes stanje pri njih. Velik napredek in poslovna uspešnost sta več kot očitna.

Zaostrene gospodarske razmere doma in v svetu nas silijo k še večjem angažiranju vseh našil sil za čimvečji izvoz, k še večjemu prispevku k ugodnejši zu-

nanje—trgovinski bilanci. To se sicer še vedno negativno odraža na domačem tržišču, hkrati pa nam narekuje, da v sozdu Gorenje proučimo in opredelimo poslovno politiko.

Pretežni del sozda Gorenje je v SR Sloveniji, ki razpolaga z omejenim prostorom, pa tudi tržiščem. Prav tako nimamo na razpolago dovolj surovinskih in energetskih virov. Kot prednost lahko obravnavamo predvsem geostrateški položaj, delovno tradicijo in pa razpoložljive materialne in intelektualne sile. Zaradi tega bo potrebno tudi določeno proizvodno programsko prestrukturiranje. V prodajni asortiment moramo vključiti vse več idej, znanja in izkušenj ter vse manj surovin, materiala in fizičnega dela. To pa hkrati pomeni večji delež in vlogo raziskovalne in razvojne dejavnosti, saj postaja tudi sicer po splošni oceni znanje neposredno proizvodna sila.

V Gorenju smo temu dali velik poudarek z ustanovitvijo delovne organizacije za raziskave in razvoj, vse več pozornosti dajemo tudi množični inovacijski dejavnosti. Del teh prizadevanj je že viden na letošnji razstavi razvojnih dosežkov.

Poslovni dogovori na hišnem sejmu naj pomenijo možnost, da bi skupaj oblikovali proizvodni program, ki naj bi bil takšen, kot ga pričakuje poslovna javnost ne samo doma, temveč tudi kupci v velikem delu sodobnega sveta.

Naša izhodišča so znana in želimo predvsem pridobiti mnenja številnih poslovnih partnerjev, mnenja trgovinskih, proizvodnih, razvojnih in raziskovalnih in drugih organizacij. Cilje smo opredelili v samoupravnem sporazumu o temeljih plana Gorenja SOZD 1981 – 1985. Zapisali smo poslovno politiko in ob prikazu celotne tvarine na hišnem sejmu pričakujemo, da bo korak k skupnim družbenim prizadevanjem zanesljivejši, trdnješi in predvsem učinkovit, če bo vsestransko podprt.

GORENJE SOZD V SREDNJEROČNEM OBDOBJU 1981/1985

NEKATERE SESTAVINE POSLOVNE POLITIKE GORENJA SOZD V NASLEDNJEM SRED- NJEROČNEM PLANSKEM OBDOBJU

V Gorenju menimo, da so v naslednjem srednjeročnem obdobju pomembne naslednje sestavine poslovno-politične usmeritve:

- **Tvorno vključevanje v prizadevanja širše družbene skupnosti, ki si je zastavila naslednje prioritete:**
 - izboljšanje sestave gospodarstva z večanjem deleža razvojno-intenzivnih komponent in manjšanjem deleža delovno-intenzivnih in kapitalno-obsežnih sestavin,
 - večje pridobivanje hrane na obstoječih površinah,
 - boljše izkoriščanje in varstvo energije,
 - povečevanje izvoza in omejevanje uvoza,
 - rast realnega standarda delovnih ljudi in občanov,
 - poglobljanje socialističnih samoupravnih družbenoekonomskih odnosov.
- **Upoštevanje materialne in intelektualne zmogljivosti, s katerimi razpolagamo, in razvojne smernice širše družbene skupnosti, načrtujemo:**
 - a) **porast strukturnega deleža:**
 - programa profesionalne elektronike, računalništva in informatike
 - zelenega programa ter
 - toplotno–instalacijskega programa;
 - b) **relativno zmanjševanje deleža:**
 - programa široke potrošnje, čeprav bo po fizičnem obsegu še vnaprej največji.

- **V Gorenju se globoko zavedamo, da je za uspešno gospodarjenje in merjenje moči s transnacionalnimi korporacijami ter drugimi gospodarskimi organizacijami doma in v svetu nujna:**
 - a) **skupna uporaba vse dražje opreme (hardware),**
 - b) **skupni razvoj znanja, ki postaja vse bolj specializirano,**
 - c) **opiranje predvsem na lastno vednost, ideje in izkušnje,**
 - d) **dogovarjanje o programih in delitev dela,**
 - e) **dohodkovno povezovanje ter**
 - f) **osvajanje in transfer tehnologij.**
- **Za dosego tega smotra bomo kadrovske in materialno krepili organizacije skupnega pomena: del. org. Gorenje Promet–Servis, del. org. Gorenje Raziskave in razvoj, Interno banko ter informatiko in avtomatsko obdelavo podatkov. To so hkrati najvažnejši „stebri“ SOZD in dejavniki njene integritete.**
- **Ustvarjali bomo zaporedno in vzporedno najprikladneje združene proizvodno–programske celote, za katere bomo osnovali optimalno proizvodno nadgradnjo (strokovne in splošne službe).**
- **Gorenje želi postati solidna, sodobna firma, ki bo pomembna v evropskem merilu in bo zmogla realizirati najmanj trideset odstotkov proizvodnje na tujih, predvsem konvertilnih tržiščih.**
- **Kakovostno želimo zadovoljevati družbeno potrjene in osmišljene potrebe delovnih ljudi in občanov, in sicer na toriščih, ki zadevajo naše programe.**
- **Prizadevali si bomo za doseganje KAKOVOSTI GORENJA, za katero ni nujno, da je največja, temveč da je „takšna in takšna“. Mednje štejemo tudi: industrijsko, grafično in prostorsko oblikovanje, sodobnost, funkcionalnost, ekonomičnost, ergonomičnost, zmernost cene, varnost, trajnost, zanesljivost, neškodljivost za okolje, založenost tržišč, servis in tako naprej.**
- **Določena razširitev proizvodno–programskega obsega in delna proizvodnja preusmeritev in tehnološka obnova – predvsem v smeri profesionalne potrošnje – terjajo tudi primerno tržno preusmeritev in usposobljenost (na primer: za inženiring prodajo in druge oblike prodaje).**
- **Postopoma bomo osnovali sistemsko komplementirano raziskovalno–razvojno dejavnost za potrebe članic SOZD. Na splošno želimo intenzivirati ne le materialno, temveč tudi intelektualno produkcijo.**

- Postati želimo vse bolj pomemben člen med razvitim svetom in deležami v razvoju, prav tako pa važen segment jugoslovanskega združenega dela.
- Sestavljeni organizaciji združenega dela so v interesu zdrave in ekonomsko močne ter stabilne članice, kjer bo cenjena delavnost, tovarništvo, znanje, samoupravna socialistična naravnost in zvestoba firmi. Od članic SOZD pa pričakujemo, da bodo usklajevale svoje posebne interese s skupnimi cilji.
- Spodbujali bomo ustvarjalne zmogljivosti strokovnih in proizvodnih delavcev ter omejevali neproduktivno režijsko delo.
- Prizadevali si bomo za večanje humanizacije dela in za socialistično samoupravljanje, kjer bodo delovni ljudje resnično odločali o pogojih in sadovih svojega dela.
- S pomočjo združevanja sredstev, misli in dela želimo ustvarjati delovne učinke, ki jih bo mogoče vrednotiti s svetovnimi merili.

SAMOUPRAVLJANJE

OBRAZLOŽITEV PREDLOGA DNEVNEGA REDA ZA SEJE DELAVSKIH SVETOV TOZDOV

PREDLOG SAMOUPRAVNIH SPORAZUMOV POSEBNIH IZOBRAŽEVALNIH SKUPNOSTI

Skupščine posebnih izobraževalnih skupnosti so v mesecu juliju določile dokončen predlog sprememb in dopolnitev sporazuma o ustanovitvi posebnih izobraževalnih skupnosti in pri tem upoštevale pripombe in predloge, ki so se izoblikovali v javnih razpravah. Zakon o svobodni menjavi dela za področje vzgoje in izobraževanja določa, da se delavci kot uporabniki združujejo skupaj z delavci izobraževalnih organizacij usmerjenega izobraževanja, kot izvajalci v najmanj eno posebno izobraževalno skupnost. Temeljne organizacije so že prejele spremembe in dopolnitve, oziroma spremenjen predlog navedenega sporazuma kot dosedanja člani skupnosti, ali pa zato, ker so sprejele samoupravni sporazum o temeljih plana za navedeno posebno izobraževalno skupnost. S sprejemom sporazuma ne prevzemamo nobenih materialnih obveznosti, ampak smo te obveznosti že sprejeli s sporazumom o temeljih plana za srednjeročno obdobje 1981 — 1985.

Delavci tozdov v sestavi Gorenja TGO smo člani naslednjih posebnih izobraževalnih skupnosti: za elektro stroko tozdi: Štedilniki, Hladilna tehnika, Elektronika Velenje in Ptuj, Kuhalni aparati, Pralna tehnika, Zamrzovalniki, Kondenzatorji, MGA Nazarje, Galvana in Delovna skupnost skupnih služb.

Tozd Vzdrževanje je član elektro in kovinarske stroke; tozd Orodjarna za kovinarstvo; tozd Plastika za kemijo; Gradbeni elementi za gradbeništvo; tozd Pohištvo in Embalažnica za lesarstvo; tozd Gostinska enota za gostinstvo in turizem ter tozd Avtopark za promet in zveze.

Večina sporazumov o ustanovitvi navedenih posebnih izobraževalnih skupnosti je bilo sprejetih v letih 1976—1979, vendar pa sta med tem časom bila sprejeta še: zakon o svobodni menjavi dela za področje vzgoje in izobraževanja in zakon o usmerjenem izobraževanju. Akte skupnosti smo dolžni uskladiti z navedenima zakonoma in ustrezno organizirano.

Opredeljena vsebina se v navedenih sporazumih nanaša predvsem na osnovna načela samoupravne organiziranosti skupnosti ter na ureditev družbenoekonomskih in drugih odnosov. Konkretnejše urejanje teh vprašanj pa bo opredeljeno v statutu ter v temeljih plana.

STANOVANJSKA IZGRADNJA

Srednjeročni plan stanovanjske izgradnje je skupni samoupravni akt, s katerim določamo skupno stanovanjsko politiko, sredstva, obseg stanovanjske gradnje, ukrepe za financiranje in sofinanciranje, število, strukturo in normative stanovanj itd. Plan stanovanjske izgradnje, po predhodni obravnavi, sprejmejo delavski sveti tozdov in DSSS. Iz plana je razvidno, da bomo v tem srednjeročnem obdobju zgradili skupno 529 stanovanj, in sicer smo letos že vselili 180 stanovanj, v letu 1982 bo vseljivih 26 stanovanj, v letu 1983 109 stanovanj, v letu 1984 103 stanovanja in v letu 1985 114 stanovanj.

Delavskim svetom predlagamo, da sprejmejo srednjeročni in letni plan stanovanjske izgradnje.

Na 12. seji sveta za stanovanjsko gospodarstvo so delegati poudarili, da je potrebno glede na to, da bomo v letu 1982 dokončali le 26 novih stanovanj, izvesti akcijo o sprostitvi že dodeljenih stanovanj tistih delavcev, ki gradijo hiše. Po predvidevanjih službe stanovanjskega gospodarstva bi lahko z individualnimi krediti dosegli sprostitev 20 stanovanj in s tem skupno število vseljivih stanovanj v letu 1982 povečali od 26 na 46 stanovanj.

Zato se delavskim svetom tozdov in delovni skupnosti skupnih služb predlaga, da razpišejo kredite za individualno stanovanjsko gradnjo, predvsem za dokončanje gradnje, oziroma potrdijo sklep sveta za stanovanjsko gospodarstvo in hkrati pooblastijo službo za stanovanjsko gospodarstvo za izvedbo razpisa. Vsota, ki se razpisuje kot dolgoročni individualni kredit za stanovanjsko izgradnjo, bi bila 3.000.000 din. Vsi prosilci bi ob dodelitvi kredita podpisali dogovor, da bodo stanovanja izpraznili najkasneje do konca leta.

Delavskim svetom predlagamo, da sprejmejo sklep o razpisu za dodelitev dolgoročnih kreditov za stanovanjsko gradnjo.

PROIZVODNJA, PRODAJA

V mesecu septembru smo v temeljnih organizacijah Gorenja TGO proizvedli izdelke v vrednosti 999 milijonov din (okroglo sto starih milijard), kar pa je le 83 odstotkov operativnega plana. Tudi letni plan ne dosegamo tako, kot smo načrtovali.

V devetih mesecih letošnjega leta smo na domačem trgu prodali izdelke v vrednosti 5.316 milijonov din (531 starih milijard), izvozili pa blago v skupni vrednosti 2.214 milijonov dinarjev, kar je 51 % letnega plana.

Skupno smo torej prodali blaga v vrednosti 7.530 milijonov din, kar je 59 odstotkov letnega plana.

V naslednjih dneh bomo razpravljali tudi o finančnem uspehu v devetih mesecih letošnjega leta.

OB MESECU BOJA PROTI ALKOHOLIZMU

Blíža se mesec november, čas grozda in trgatve, čas, ko zori vino. Z njim bomo slavili praznike, svatbe, rojstne dneve, sklepali pogodbe ali žalovali na sedminah. Pili bomo na veselje, žalost, zaradi vročine ali mraza. Marsikomu bo alkohol zdravilo zoper zobobol, želodčne ali srčne težave, sredstvo za boljši apetit.

Tak odnos do alkohola ni nič novega, temveč ima svoje korenine v davni preteklosti, ko je vino postalo simbol zmaga in porazov in si utrló pot celo v verske obrede. To se prenaša iz roda v rod. Na žalost pa sta se, poleg dopustnih okvirov neškodljivega uživanja, rodila tudi zloraba alkohola in alkoholizem.

Kaj je alkoholizem?

Že dolgo priznavamo, da je alkoholizem bolezen in alkoholik bolnik. Do razvoja bolezni pride zaradi dolgotrajnega in prekomernega uživanja alkoholnih pijač. Tako postane alkoholik telesno in duševno odvisen od alkohola. Posledice obolenja pa se odražajo tudi na socialnem področju, v službi in družini. Vendar alkoholik ni bolnik, ki mora v posteljo in potrebuje nego in počitek.

Duševna odvisnost

Nekateri se branijo: „Nisem alkoholik, tudi 14 dni in več lahko zdržim brez alkohola!“ (prva zmota).

Res je, ne pijejo vsak dan. Ko pa začnejo, ne znajo pravočasno prenehati in se napijejo do nemoglosti. Pravimo, da ne poznajo več prave mere, oziroma, da pijejo po tipu izgube kontrole.

Sposobnost organizma, kako prenaša alkohol, imenujemo toleranca. Ta v začetni fazi alkoholizma narašča. Pravimo, da ga človek vedno več „nese“. V končni fazi alkoholizma toleranca pade, kar se odraža v tem, da se pijanost pojavi že po majhnih količinah zaužite alkoholne pijače. Večkrat slišimo: „Nisem alkoholik, saj ga malo pijem. Po dveh kozarcih vina sem že pijan...“ (druga zmota). V resnici gre za alkoholika, ki mu je zaradi telesnega propada padla toleranca.

Telesna odvisnost

Kadar bolnik zaradi kakršnihkoli razlogov v organizem ne dobi potrebne količine alkohola, postane nemiren, boli ga glava, slabo se počuti, poti se in tresejo se mu roke. Te znake imenujemo avstinenčne simptome. Veliko alkoholikov pravi: „Pijača ni problem, slabe živce imam, zato se tresem“ (tretja zmota). Šilce na tešče hitro pomaga. Roke se umirijo, živčnost izgine. Ta vrsta alkoholikov pije vsak dan. Alkoholizem nastaja torej skozi proces, ki ga lahko razdelimo v več obdobj in faz. Problem alkoholizma je tudi v tem, da ne prizadene samo bolnika, temveč tudi ljudi, ki živijo z njim.

Iz vseh teh razlogov je zdravljenje potrebno čimprej. Vendar pa zdravil proti alkoholni zasvojenosti ni. Potrebna je sprememba alkoholikovega vedenja in navad. Postati mora bolj samostojen, aktivnejši; življenje si mora urediti tako, da bo živel v skladu s seboj in s svojim okoljem. To pa lahko doseže samo z lastnim naporom in aktivno vključitvijo v eno od oblik zdravljenja. Pri zdravljenju pa morajo sodelovati tudi tisti, ki z njim živijo ali delajo — družina in sodelavci.

Ob vrnitvi z zdravljenja ga ljudje velikokrat silijo s pijačo, češ: „En kozareček ti ne bo škodil, kakšna reva si, ko si ne upaš...“ Takrat se mora soočiti z resnico, da zmernega pitja za bivšega alkoholika ni.

SINOČI NA TV: „DANES DOMA IN V SVETU“

STANDARD PRIDNIM

„Danes doma in v svetu“ je bil naslov sinočnje televizijske oddaje ljubljanskega studia, v kateri so Stane Dolanc, Mitja Ribičič, Jože Smole, Ivo Fabinc in Jože Florjančič odgovarjali na številna vprašanja gledalcev. Nekaj poudarkov iz njihovih odgovorov:

- Odgovornost sama po sebi še ne more odločilno prispevati k stabilizaciji, kajti gre za širok pojem, ki se začneja pri vsakomur od nas. Predvsem pa mora to odgovornost nekdo zahtevati in tukaj mora svojo vlogo odigrati delegatska baza. Ne gre le za kazensko—materialno, ampak tudi za moralno-politično odgovornost. Pri nas pa je nekaj že povsem neobičajnega, če kdo odstopi, namesto da bi bila to običajna pot, ko spozna svojo napako.
- Še vedno nismo verjeli v resnost položaja, v katerem smo, zlasti pa ne v dejstvo, da smo se v tujini zadolžili že do skrajne meje. Povsod v svetu, tudi v najrazvitejših državah, so se začeli prilagajati novim gospodarskim razmeram in tudi mi moramo slediti njihovem zgledu, še posebej, ko gre za varčevanje z energijo.
- Nujno bomo morali omejiti odtok dinarjev v tujino, kar ne pomeni, da želimo omejiti število potovanj čez mejo. Vprašljivo je, ali bomo s predlagano takso zares lahko zmanjšali odtok dinarjev, vendar pa je taksa navsezadnje postranski problem, saj se moramo predvsem osredotočiti na vprašanje izvoza. Ko pravimo, da moramo izvažati za vsako ceno, mislimo pri tem na zmanjševanje domače porabe in hkrati na povečevanje naše konkurenčnosti na tujem trgu, nikakor pa ne na to, da želimo naše izdelke prodati na tuje dobesedno za vsako ceno.
- Osnovni vzrok za našo nizko storilnost je v tem, da še vedno nismo speljali nagrajevanja po delu. Dvignili jo bomo le z doslednim uveljavljanjem takšnega sistema nagrajevanja, kjer bo delavec resnično motiviran, da dela več in bolje, Standard naj pada tistemu, ki ne dela!
- Pri nas gre 38 odstotkov dohodka za skupno in splošno porabo, na te izdatke pa se nam je „obesilo“ preveč nepotrebne administracije. V zadnjih šestih letih smo na primer pri nas ustanovili okoli 5000 samoupravnih interesnih skupnosti in v njih zaposlili 45 tisoč novih delavcev. Čeprav je veliko teh delovnih mest pomembnih in potrebnih, pa je vendarle treba videti, ali so nam vse te ustanove zares potrebne, in morebiti ukiniti tiste, za katere bomo ugotovili, da niso.
- V Sloveniji je nekaj tisoč nezasedenih proizvodnih delovnih mest, medtem ko so administrativna mesta praktično v celoti zasedena. Dokler ne bomo dejansko začeli proizvodno delo bolje nagrajevati kot administrativno, se položaj ne bo spremenil.

(Večer, 20. 10. 1981)

INFORMATOR — LIST ZA OBVEŠČANJE DELAVCEV VELENJSKEGA DELA SOZD GORENJE, Izdajatelj: Gorenje, Tovarna gospodinske opreme, Velenje, Družbeni organ: Izdajateljski svet — predsednik: mag. Jože Zagožen, namestnik predsednika: Srečko Krajnc, člani: Stane Kumer, Tatjana Javornik, Alojz Kolenc, Slavko Pižorn, Anica Oblak, Janez Kos, Angela Delčnjak, Branko Amon, Pavli Strajn, Marija Svetin, Jožica Štukovnik, Franc Magrič, Vinko Srnc, Silva Vivod, Zvone Pečnik, Miroslav Lešnik, Terezija Časl, Dušan Jeriha, Jože Skornšek, Dušanka Založnik, Rastko Lah, Srečko Panič. Ureja: Uredniški odbor — Glavni in odgovorni urednik: Hinko Jerčič, člani: Dušan Pirc, Nevenka Žohar — Mijoč, Srečko Panič, mag. Jože Zagožen, Dušan Jeriha, Anka Melanšek. Izhaja tedensko. Naklada 8000 izvodov. Tisk: Grafično podjetje GRAFIKA, Prevalje, 1981. Oproščeno prometnega davka po sklepu 421—1/72 z dne 23. 1. 1974.